

Bruselj, 1. december 2025
(OR. en)

16046/25

**Medinstitucionalna zadeva:
2025/0223 (COD)**

LIMITE

**PROCIV 170
IPCR 93
POLMIL 385
SAN 782
COCON 76
JAI 1821**

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: delegacije

Zadeva: Poročilo predsedstva o napredku pri predlogu uredbe o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite in podpori Unije za pripravljenost in odziv na izredne zdravstvene razmere

V tem poročilu sta predstavljena dosedanje delo zadevnega pripravljalnega telesa Sveta in stanje preučitve navedenega predloga med danskim predsedovanjem. Poročilo je namenjeno za sejo Sveta ministrov in ministric za notranje zadeve 8. decembra 2025, za njegovo pripravo pa je odgovorno predsedstvo.

Svet bo pozvan, naj se z njim seznaní.

Poročilo predsedstva o napredku pri predlogu uredbe o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite in podpori Unije za pripravljenost in odziv na izredne zdravstvene razmere

V tem poročilu sta predstavljena dosedanje delo zadevnega pripravljalnega telesa Sveta in stanje obravnave navedenega predloga v času danskega predsedovanja. Poročilo je namenjeno za sejo ministrov in ministric za notranje zadeve 8. decembra 2025, za njegovo pripravo pa je odgovorno predsedstvo.

Svet bo pozvan, naj se z njim seznaní.

I. UVOD

1. Komisija je 16. julija 2025 sprejela predlog uredbe o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite in podpori Unije za pripravljenost in odziv na izredne zdravstvene razmere ter razveljavitvi Sklepa št. 1313/2013/EU (v nadaljnjem besedilu: predlog UCPM-HER)¹. Ta predlog spada med sektorske pobude v sklopu večletnega finančnega okvira, predlaganega za obdobje 2028–2034, in vključuje predlagana finančna sredstva, ki znašajo 10,7 milijarde EUR v tekočih cenah.
2. Revizija mehanizma Unije na področju civilne zaščite (v nadaljnjem besedilu: UCPM)² je bila eden od 30 ključnih ukrepov, napovedanih v strategiji za unijo pripravljenosti, ki sta jo Komisija in visoka predstavnica sprejela 26. marca 2025; cilj te strategije je podpreti države članice ter okrepiti zmogljivost Evrope za preprečevanje nastajajočih groženj in odzivanje nanje.
3. Predmet urejanja predloga UCPM-HER, ki temelji na členih 168(5), 196 in 322(1), točka (a), PDEU, je določiti tako UCPM kot finančno podporo Unije za civilno zaščito ter pripravljenost in odziv na izredne zdravstvene razmere.
4. Predlog UCPM-HER predstavlja razširitev Sklepa št. 1313/2013/EU. Z njim se uvajajo različne novosti v primerjavi z zdajšnjim okvirom. Tako se v njem na primer financiranje civilne zaščite kombinira s financiranjem pripravljenosti in odziva na izredne zdravstvene razmere v eni sami uredbi. Namen tega pristopa je med drugim zagotoviti kontinuiteto za tiste komponente programa EU za zdravje (ki naj bi prenehal veljati konec leta 2027), ki so

¹ Dokumenta 11689 2025 + ADD1.

² Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.

povezane s pripravljenostjo in odzivanjem na področju zdravja. Poleg tega se v predlogu pod naslovom o civilni zaščiti in delovanju UCPM uvaja nov ukrep na ravni Unije v zvezi z ocenjevanjem tveganja, pa tudi spremembe mehanizma rescEU in mreže znanja. V predlogu so poleg tega predlagani uvedba nove ravni medsektorskega kriznega usklajevanja ter ukrepi za izboljšanje civilno-vojaške pripravljenosti in sodelovanja. Med njimi je tudi predlog za vzpostavitev novega vozlišča za krizno usklajevanje, ki temelji na strukturi in zmogljivostih obstoječega Komisijinega Centra za usklajevanje nujnega odziva (ERCC), ustanovljenega s Sklepom št. 1313/2013/EU. V predlogu je predvidena tudi možnost zagotavljanja finančne podpore pri medsektorskih krizah pod določenimi pogoji.

5. Glede na predlagano pravno podlago se predlog UCPM-HER obravnava po rednem zakonodajnem postopku (2025/0223/COD). V Evropskem parlamentu sta za predlog skupaj pristojna dva odbora, in sicer Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter Odbor za javno zdravje. Mnenje bodo dali štirje odbori, in sicer Odbor za varnost in obrambo, Odbor za razvoj, Odbor za proračunski nadzor ter Odbor za regionalni razvoj. Proračunsko oceno bo opravil Odbor za proračun.
6. Evropski ekonomsko-socialni odbor, Evropsko računsko sodišče in Evropski odbor regij še niso sprejeli mnenj.
7. Razprava o predlogu UCPM-HER na zasedanju Sveta ministrov in ministric za pravosodje in notranje zadeve 13. in 14. oktobra 2025 je potekala na podlagi okvirnega dokumenta predsedstva.³ Ministri in ministrice so orientacijsko razpravo o predlogu opravili na javni seji. Seznanili so se z glavnimi cilji in področjem uporabe predloga ter izmenjali mnenja o splošnih ciljih predloga UCPM-HER v zvezi z okrepitevijo zmogljivosti Evrope za preprečevanje prihodnjih nesreč in kriz in odzivanje nanje, in sicer na podlagi pristopa, ki bi upošteval vse nevarnosti. Nekateri ministri in ministrice so izpostavili pozitivne elemente, drugi pa so istočasno izrazili določene pomisleke.

II. DELO V PRIPRAVLJALNIH TELESIH SVETA

8. V Svetu predlog UCPM-HER preučuje Delovna skupina za civilno zaščito (PROCIV) kot glavni pripravljalni organ. Delovna skupina Prociv je glavni pripravljalni organ Sveta, kar

³ 13406/1/25 REV 1.

zadeva civilno zaščito, in je pristojna za preučevanje dosjejev v zvezi z UCPM, vključno s Sklepom št. 1313/2013/EU. Ko so o predlogu UCPM-HER razpravljali v Delovni skupini Prociv, je predsedstvo razpravo okrepilo tako, da je k sodelovanju v razpravi o ustreznih točkah povabilo delegate iz drugih zadevnih delovnih skupin. To je podrobneje pojasnjeno v nadaljevanju.

9. V času danskega predsedovanja je bil predlog UCPM-HER doslej obravnavan na devetih sejah Delovne skupine Prociv (18. julija, 1., 8. in 9., 17. in 25. septembra, 6., 20. in 30. oktobra ter 10. novembra). Še dve seji Delovne skupine Prociv naj bi potekali decembra (ena 1. in 2. decembra, druga pa pred koncem meseca).
10. Kar zadeva elemente predloga UCPM-HER, povezane s pripravljenostjo in odzivom na izredne zdravstvene razmere, je predsedstvo povabilo delegate Delovne skupine za javno zdravje k sodelovanju v razpravi o zadevnih točkah na sejah Delovne skupine Prociv 18. julija, 1. in 8. septembra ter 30. oktobra. Kar pa zadeva elemente predloga UCPM-HER, povezane z medsektorskim kriznim usklajevanjem, je predsedstvo povabilo delegate Ad hoc delovne skupine za pripravljenost, zmogljivost odzivanja in odpornost na prihodnje krize k sodelovanju v razpravi na sejah Delovne skupine Prociv o vseh točkah predloga.
11. Ker je ta dosje del večletnega finančnega okvira, predlaganega za obdobje 2028–2034, predsedstvo velik pomen pripisuje zagotavljanju stalne finančne podpore Unije tako civilni zaščiti kot pripravljenosti in odzivu na izredne zdravstvene razmere. Predlog je poleg tega pomemben korak k uresnitvi sklepov Evropskega sveta o pripravljenosti iz junija 2025, v katerih Evropski svet “[p]onovno poudarja, kako pomembno in pereče je to vprašanje, države članice pa spodbuja, naj usklajeno okrepijo svojo odpornost in pripravljenost ter zmogljivost za preprečevanje kriz in odzivanje nanje v okviru pristopa, ki zajema vse nevarnosti in celotno družbo, ob upoštevanju spreminjajočega se okolja tveganj in groženj. Evropski svet poziva Svet in Komisijo, naj nadaljujeta delo v zvezi s prispevkom politik EU k odpornosti in pripravljenosti na zadevnih področjih, tudi k odpornosti kritične infrastrukture, pri čemer naj spoštujeta odgovornosti in pristojnosti držav članic. Opozarja na značilnosti različnih vrst kriz in na temeljno odgovornost držav članic pri upravljanju le-teh. Evropski svet v zvezi s tem poziva Svet, naj zagotovi smernice, na podlagi katerih bo Komisija razmislila o izboljšanju podpore, ki jo Evropska unija daje državam članicam na področju civilne zaščite ter na drugih zadevnih področjih politike, na katerih podpora EU predstavlja jasno dodano vrednost.“

12. Predsedstvo je med 1. septembrom in 6. oktobrom predlog podrobno obravnavalo, pri čemer je Komisijo povabilo, naj predstavi vsak posamezni člen, države članice pa, naj dajo pripombe ter Komisiji in po potrebi Pravni službi Sveta zastavijo vprašanja. Nato je določene člene in ustrezne uvodne izjave razvrstilo v tri ločene sklope ter povabilo države članice, naj pred sejami, sklicanimi za 20. oktober (sklop 1 – členi 17–22), 30. oktober (sklop 2 – področje uporabe, cilji, postopek v odboru in zdravstvena razsežnost) ter 1. in 2. december (sklop 3 – vozlišče za krizno usklajevanje in podpora pri medsektorskih krizah), predložijo redakcijske predloge in pripombe. Poleg tega je na sejah 20. oktobra in 10. novembra pozdravilo odprto izmenjavo mnenj o drugih delih predloga, na seji 30. oktobra in 10. novembra pa je povabilo tudi Komisijo, da bi podrobno predstavila predlagano vzpostavitev vozlišča za krizno usklajevanje in podporo pri medsektorskih krizah.
13. Predsedstvo je, da bi zagotovilo relevanten kontekst za razprave o predlogu UCPM-HER, Komisijo povabilo tudi na sejo 1. septembra, na kateri je predstavila predlogu priloženo poročilo o oceni učinka, in na sejo 17. septembra, na kateri je predstavila splošno strukturo ter elemente predlaganega večletnega finančnega okvira, povezane s pripravljenostjo in odpornostjo, na sejo 10. novembra pa je povabilo generalni sekretariat Sveta, ki je predstavil enotno ureditev za politično odzivanje na krize (IPCR).
14. Dansko predsedstvo je na podlagi pripomb, ki jih je prejelo od držav članic, objavilo dve delni kompromisni besedili predloga uredbe o UCPM-HER, in sicer prvega 31. oktobra (sklop 1) in drugega 21. novembra (sklop 2). Namen teh delnih kompromisnih besedil je poiskati skupne točke pri večini držav članic ter ponuditi uravnoteženo in razumno besedilo, s katerim bi lahko izpolnili cilje uredbe. Predsedstvo je delno kompromisno besedilo za sklop 1 predstavilo na seji Delovne skupine Prociv 10. oktobra, delno kompromisno besedilo za sklop 2 pa na zasedanju 1. in 2. decembra.
15. Predsedstvo namerava delno kompromisno besedilo za sklop 3 predstaviti na seji Delovne skupine Prociv sredi decembra.
16. Predsedstvo si je prizadevalo, da bi z delnimi kompromisnimi besedili zagotovilo večjo jasnost besedila ter tako poskrbelo za uskladitev uredbe o UCPM-HER z vzpostavljenimi pravnimi standardi EU in odpravilo dvoumnosti. V ta namen je med drugim predlagalo jasnejšo povezavo med (1) financiranjem Unije, (2) cilji tega financiranja in (3) upravičenimi ukrepi, za katere je mogoč dostop do tega financiranja. Pomembno se mu je zdelo tudi, da v delnih kompromisnih besedilih upošteva številne zahteve držav članic, da imajo one in Svet

osrednjo vlogo pri upravljanju, predvidenem v uredbi o UCPM-HER, in da se v besedilu spoštuje primarna nacionalna pristojnost na področjih civilne zaščite, nacionalne varnosti in obrambe, saj so države članice v zvezi s tem predstavile številne predloge. Zlasti je predlagalo vključitev zahteve, da mreži znanja Unije na področju civilne zaščite v skladu s sedanjim upravljanjem mreže svetuje odbor, ki ga sestavljajo države članice. Predlagalo je tudi uvedbo strateškega načrta za srednje- do dolgoročni razvoj mehanizma rescEU. V delnem kompromisnem besedilu je predlagalo, da ta načrt sprejme Komisija v sodelovanju z državami članicami, v okviru postopka v odboru, in sicer tako, da sprejme izvedbeni akt v skladu s postopkom pregleda. Tako bi zagotovili večjo preglednost ter hkrati vpliv držav članic na prihodnji razvoj mehanizma rescEU. Ne nazadnje je predsedstvo predlagalo, da se programi dela za financiranje Unije vzpostavijo z izvedbenimi akti, ki se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda, s čimer bi zagotovili vpliv držav članic na letne proračune uredbe in upoštevali sedanji postopek iz Sklepa št. 1313/2013/EU.

III. ZAKLJUČEK

17. Predsedstvo se iskreno zahvaljuje državam članicam in Komisiji za angažiranost med preučevanjem predloga UCPM-HER. Hkrati priznava pomembna prizadevanja delegacij držav članic za usklajevanje z ustreznimi organi na nacionalni ravni (zlasti v zvezi s civilno zaščito, zdravjem, vojaškimi zadevami, odpornostjo itn.).
18. Predsedstvo je prepričano, da je mogoče odpraviti pomisleke držav članic, obenem pa ohraniti ambiciozni cilj okrepitve pripravljenosti Unije in njenih zmogljivosti za odzivanje, vključno v primeru resnih čezmejnih groženj za zdravje. Dansko predsedstvo bo sodelovalo s prihodnjim, ciprskim predsedstvom, upajoč, da bodo kompromisni predlogi danskega predsedstva zagotovili trdno podlago za znaten napredek med ciprskim predsedovanjem.
19. Glede na navedeno naj se Odbor stalnih predstavnikov in Svet seznanita z napredkom, ki je bil dosežen pri preučitvi predloga UCPM-HER.